

TÁJÉKOZTATÓ

a hitelintézetek és a posta részére a forgalomból bevont forint bankjegyek átváltásának szabályairól

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB törvény) 23. § (3) bekezdése alapján **a hitelintézetek és a posta a forgalomból bevont forint bankjegyeket a bevonási határnapjától számított 3 évig kötelesek törvényes fizetőeszközzé átváltani.** Az átváltás lebonyolítására vonatkozó részletszabályokat a bankjegyek feldolgozásáról, forgalmazásáról, valamint hamisítás elleni védelmével kapcsolatos technikai feladatokról szóló 11/2011. (IX. 6.) MNB rendelet¹ (továbbiakban Bankjegyrendelet) az alábbiak szerint határozza meg:

- az átváltási kötelezettség a bevont bankjegy címletével azonos címletű megújított bankjegyre történő cserére vonatkozik,
- az átváltásért díj nem számítható fel,
- az átváltási lehetőséget minden pénztárral rendelkező hitelintézeti és postai fiókban biztosítani kell,
- az átváltást bármely ügyfél számára el kell végezni, azaz az átváltás végrehajtásának nem lehet feltétele, hogy az ügyfél az adott szolgáltatónál fizetési számlával rendelkezzen, illetve annak valamely szolgáltatását igénybe vegye,
- az átváltásra mennyiségi korlátozás nem alkalmazható,
- az ügyfeleket a fiókokban jól látható helyen elhelyezett hirdetményben, valamint az internetes honlapon **könnyen hozzáférhető módon** tájékoztatni kell az átváltás igénybevételének lehetőségéről.

Az átváltással kapcsolatos információk „könnyen hozzáférhető módon” történő közzététele

A „**könnyen hozzáférhető mód**” megítélése nagyban függ attól, hogy az a személy, aki a forgalomból bevont bankjegyek átváltásával kapcsolatban információhoz szeretne jutni, mennyire igazodik el a banki, postai szolgáltatások között, illetve az internet világában. A Bankjegyrendelet a megvalósítás módját a címletváltáshoz hasonlóan ebben az esetben sem határozza meg, így az ezen kritériumnak megfelelő bármilyen technikai megoldás elfogadható lehet. A „**könnyen hozzáférhető mód**” értékelésénél az MNB részéről az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- Az egyes hitelintézetek és a posta honlapján jellemzően biztosított a szavakra, kifejezésekre történő keresés lehetősége. Amennyiben az átváltással összefüggő kulcsszavak, kifejezések találatként a vonatkozó információs oldalt, illetve dokumentumokat hozzák eredményként, teljesítettnek tekinthető a „könnyen hozzáférhető mód”-ra vonatkozó előírás. Ajánlott kulcsszavak, kifejezések: átváltás, forgalomból bevont bankjegy, bankjegy átváltás. Tapasztalataink szerint vannak olyan hitelintézeti honlapok, amelyeken a kereső csak abban az esetben adja találatként a vonatkozó dokumentumot, ha a keresőbe írt szó vagy kifejezés pontosan megegyezik a dokumentumban található szóval, illetve kifejezéssel (pl. a keresőbe írt „bankjegy átváltás” nem ad találatot, de a „bankjegy átváltási” igen, mert a vonatkozó dokumentumban ez a kifejezés szerepel). Ez a megoldás a „könnyű hozzáférhetőség” szempontjából nem tekinthető megfelelőnek, ezért a kereső fejlesztése indokolt. A „könnyen hozzáférhető mód” értékelésénél nem szempont, hogy a kulcsszavas keresés a hitelintézet, illetve a posta saját honlapján kívüli keresőkben (pl. Google) is felhozza-e eredményként a vonatkozó aktuális információs oldalt, illetve dokumentumot.
- Amennyiben a honlapon található külön oldal a pénztári szolgáltatásokról, indokolt, hogy ezen az oldalon jelenjenek meg a forgalomból bevont bankjegyek átváltásával kapcsolatos információk is.

¹ Melynek címletváltásra és átváltásra vonatkozó szabályait a 34/2014. (IX. 25.) MNB rendelet módosította.

Az előzőekben részletezett feltételek betartása mellett, **a hitelintézetek és a posta az átváltás részletszabályait üzleti feltételeikben meghatározhatják.** Így a gördülékeny ügyfélszolgálat és az átváltások lebonyolításához szükséges fióki bankjegykészlet biztosítása érdekében a hitelintézetek és a posta nagyobb mennyiségű bankjegy átváltására vonatkozó igény esetén – az üzleti feltételeikben meghatározva – alkalmazhatnak olyan megoldásokat, mint például az előzetes bejelentés előírása vagy az átváltásra átvett bankjegyek ellenértékének későbbi időpontban történő kifizetése. Az ilyen jellegű feltételekről az ügyfeleket a fiókokban elhelyezett hirdetőanyagokban és az internetes honlapon is tájékoztatni kell, s ezen rendelkezéseknek összhangban kell lenniük az adott hitelintézet vagy a posta pénztári kifizetésekre vonatkozó általános szabályaival.

Amennyiben az ügyfél a forgalomból bevont bankjegyet nem azonos címletű bankjegyre, hanem más címletre kéri átváltani, akkor az már címletváltási tranzakciónak minősül. Ebben az esetben az átváltást végző hitelintézet vagy posta legfeljebb az üzleti feltételeikben meghatározott címletváltási díjat számíthatja fel a Bankjegyrendelet címletváltásra vonatkozó előírásainak megfelelően.

A forgalomból bevont forint bankjegy fizetésül is elfogadható, ideértve a fizetési számlára történő befizetést is.

Az MNB törvényben meghatározott 3 éves határidő letelte után a hitelintézetek és a posta nem kötelesek a bevont bankjegyeket átváltani, azonban saját üzleti feltételeikben biztosíthatják az átváltás lehetőségét, meghatározva annak feltételeit.

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomból bevont forint bankjegyeket a bevonási határnaptól számított 20 évig – díjmentesen, mennyiségi korlátozás nélkül – átváltja törvényes fizetőeszközzé, és a számlatulajdonosaitól befizetesként – a törvényes fizetőeszközöktől elkülönítetten - is elfogadja.

A Magyar Nemzeti Bank 2017 folyamán az alábbi bankjegyeket vonja be a forgalomból:

2016 előtt kibocsátott 2 000 forintos => **bevonási határnap 2017. július 31.**

2016 előtt kibocsátott 5 000 forintos => **bevonási határnap 2017. július 31.**

2015 előtt kibocsátott 20 000 forintos => **bevonási határnap 2017. december 31.**